

Jurisprudentie

Zaak C-416/17

**Europese Commissie
tegen
Franse Republiek**

„Niet-nakoming – Artikelen 49 en 63 VWEU en artikel 267, derde alinea, VWEU – Opeenvolgende belastingheffingen – Verschil in behandeling naargelang van de lidstaat van vestiging van de kleindochteronderneming – Teruggaaf van de onterecht ingehouden roerende voorheffing – Vereisten aan het bewijs van het recht op een dergelijke teruggaaf – Bovengrens aan het recht op teruggaaf – Discriminatie – Nationale rechter die in laatste aanleg uitspraak doet – Verplichting tot prejudiciële verwijzing”

Samenvatting – Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 4 oktober 2018

1. *Vrijheid van vestiging – Vrij verkeer van kapitaal – Beperkingen – Belastingwetgeving – Vennootschapsbelasting – Mogelijkheid voor een moedervereniging om het belastingkrediet dat is verbonden aan het dividend dat afkomstig is van een in de lidstaat van vestiging gevestigde dochteronderneming te verrekenen met de bij de dooruitdeling van dividend verschuldigde voorheffing – Weigering van deze mogelijkheid bij dividend dat afkomstig is van een in een andere lidstaat gevestigde kleindochteronderneming – Ontoelaatbaarheid*

(Art. 49 VWEU en 63 VWEU)

2. *Vrijheid van vestiging – Vrij verkeer van kapitaal – Belastingwetgeving – Vennootschapsbelasting – Teruggaaf aan een moedermaatschappij van bedragen waardoor moet worden gewaarborgd dat op door in een lidstaat gevestigde dochterondernemingen uitgekeerd dividend en op door in andere lidstaten gevestigde dochterondernemingen uitgekeerd dividend eenzelfde belastingregeling wordt toegepast – Teruggaaf onderworpen aan de voorwaarde dat de moedermaatschappij bewijs overlegt inzake het belastingtarief en de hoogte van de belasting die door die laatste dochterondernemingen is betaald – Toelaatbaarheid – Voorwaarden*

(Art. 49 VWEU en 63 VWEU)

3. *Vrijheid van vestiging – Vrij verkeer van kapitaal – Beperkingen – Belastingwetgeving – Vennootschapsbelasting – Teruggaaf aan een moedermaatschappij van bedragen waardoor moet worden gewaarborgd dat op door in een lidstaat gevestigde dochterondernemingen uitgekeerd dividend en op door in andere lidstaten gevestigde dochterondernemingen uitgekeerd dividend eenzelfde belastingregeling wordt toegepast – Bovengrens aan het recht op teruggaaf – Teruggaaf van de roerende voorheffing gelijk aan de helft van het van een ingezeten dochteronderneming ontvangen dividend – Teruggaaf van de roerende voorheffing gelijk aan een derde van het van een niet-ingezeten dochteronderneming ontvangen dividend – Nationaal systeem waarmee deze dividenden fiscaal uiteindelijk gelijkwaardig worden behandeld – Toelaatbaarheid*

(Art. 49 en 63 VWEU)

4. *Prejudiciële vragen – Voorlegging aan het Hof – Uitleggingsvragen – Verplichting tot verwijzing – Omvang – Verwijzingsverplichting bij redelijke twijfel – Nationale rechter die heeft vastgesteld dat er geen sprake is van redelijke twijfel – Uitlegging van de bepalingen van het Unierecht in strijd met de uitlegging door het Hof van deze bepalingen in het kader van een niet-nakomingsprocedure – Niet-nakoming*

(Art. 267, derde alinea, VWEU)

1. Een lidstaat die weigert om bij de berekening van de teruggaaf van de roerende voorheffing die door een ingezeten vennootschap is betaald over de uitkering van dividend dat via een niet-ingezeten dochteronderneming door een niet-ingezeten vennootschap is gestort, rekening te houden met de belasting die deze tweede vennootschap heeft betaald over de winst waaruit dit dividend wordt uitgekeerd, terwijl het nationale stelsel ter voorkoming van economische dubbele belasting het in het geval van een zuiver binnenlandse participatieketen wel mogelijk maakt de belasting die door een vennootschap is betaald over de dividenduitkering op elk niveau van deze participatieketen te neutraliseren, komt de verplichtingen die op hem rusten krachtens de artikelen 49 en 63 VWEU niet na.

Ofschoon het Unierecht niet in algemene criteria voor de verdeling van de bevoegdheden tussen de lidstaten voor de afschaffing van dubbele belasting binnen de Unie voorziet en ofschoon elke lidstaat vrij blijft om zijn regeling inzake de belastingheffing over winstuitkeringen te organiseren voor zover deze regeling geen bij het VWEU verboden discriminatie bevat, is de situatie van een vennootschap-aandeelhouder die buitenlandse dividenden ontvangt in dit verband vergelijkbaar met die van een vennootschap-aandeelhouder die binnenlandse dividenden ontvangt, voor zover de winst in beide gevallen in beginsel opeenvolgende keren kan worden belast.

Een lidstaat waarin een regeling ter voorkoming van economische dubbele belasting geldt voor dividenden die aan ingezetenen worden uitgekeerd door ingezeten vennootschappen, is er op grond van de artikelen 49 en 63 VWEU echter toe verplicht, dividenden die aan ingezetenen worden uitgekeerd door niet-ingezeten vennootschappen, op evenwaardige wijze te behandelen, tenzij een verschil in behandeling wordt gerechtvaardigd door dwingende redenen van algemeen belang.

(zie punten 35-37, 46, dictum 1)

2. Met betrekking tot het bewijs dat een niet-ingezeten dochteronderneming belasting over het uitgekeerde dividend heeft betaald, kan het feit dat een moedermaatschappij die verzoekt om teruggaaf van de roerende voorheffing niet wordt ontslagen van de verplichting tot overlegging van bewijsstukken, waarvoor de wettelijke bewaartermijn krachtens het nationale recht is verstreken, geen schending van het doeltreffendheidsbeginsel opleveren, voor zover deze verplichting niet geldt voor een tijdvak dat de wettelijke bewaartermijn van administratieve en boekhoudkundige bescheiden aanzienlijk overschrijdt.

Het doeltreffendheidsbeginsel brengt namelijk mee dat de verlangde bewijsstukken de belastingautoriteiten van de lidstaat die de belasting heft in staat moeten stellen, duidelijk en nauwkeurig na te gaan of de voorwaarden voor de verkrijging van een belastingvoordeel vervuld zijn.

Bovendien kan slechts worden verlangd dat voor elk dividend gegevens worden overgelegd inzake het belastingtarief dat daadwerkelijk is toegepast en de hoogte van de belasting die daadwerkelijk is betaald over de winst van de dochterondernemingen die in de andere lidstaten zijn gevestigd, op voorwaarde dat het in de praktijk niet onmogelijk of uiterst moeilijk is het bewijs te leveren voor de betaling van de belasting door in de andere lidstaten gevestigde dochterondernemingen, met name gelet op de wetgeving van die lidstaten op het gebied van de vermijding van dubbele belasting en de registratie van af te dragen vennootschapsbelasting alsmede de bewaring van administratieve bescheiden.

In dit verband moet het verzoek om overlegging van bedoelde gegevens worden gedaan binnen de wettelijke bewaartermijn voor administratieve of boekhoudkundige bescheiden, zoals vastgelegd in het recht van de lidstaat waar de dochteronderneming is gevestigd, zonder dat het verstrijken van de wettelijke bewaartermijn een vennootschap die bezwaar heeft ingediend ontheft van de verplichting over alle elementen te beschikken waarmee zij de gegrondheid van haar vordering kan aantonen.

(zie punten 73-76, 78, 80)

3. Een regeling voor het vermijden van economische dubbele belasting op grond waarvan het belastingkrediet dat is toegekend aan een vennootschap die dividend uitkeert dat van een ingezeten dochteronderneming is ontvangen altijd de helft van het bedrag van dat dividend belooft, terwijl bij de uitkering van dividend dat is ontvangen van een niet-ingezeten dochteronderneming aan de terugbetaling van de betaalde roerende voorheffing een bovengrens is gesteld van een derde van het bedrag van dat dividend, vormt geen discriminatie.

Ofschoon uit de rechtspraak volgt dat op grond van het recht van de Unie een lidstaat waarin een regeling voor het vermijden van economische dubbele belasting geldt in geval van dividend dat aan ingezetenen wordt uitgekeerd door ingezeten vennootschappen, dividend dat aan ingezetenen wordt uitgekeerd door niet-ingezeten vennootschappen op gelijkwaardige wijze moet behandelen, verlangt dat recht namelijk niet dat de lidstaten belastingplichtigen die in buitenlandse ondernemingen hebben geïnvesteerd moeten bevoordelen ten opzichte van degenen die in binnenlandse ondernemingen hebben geïnvesteerd, en kan het deze lidstaat niet verplichten een belastingkrediet toe te kennen voor de belasting die in een andere lidstaat is geheven op de uitgekeerde winst, dat meer zou bedragen dan de belasting die resulteert uit de toepassing van zijn eigen fiscale wetgeving.

Aangezien zo door aan de teruggaaf van de voorheffing aan de moedermaatschappij een bovengrens te stellen van een derde van het uitgekeerde dividend uiteindelijk ook de economische dubbele belasting van de uitgekeerde winst kan worden voorkomen, net als bij de teruggaaf van altijd de helft van het dividend dat van een ingezeten dochteronderneming afkomstig is, kan deze bovengrens ook een einde maken aan het verschil in behandeling tussen dit dividend en het dividend dat afkomstig is van een ingezeten dochteronderneming.

(zie punten 89, 91, 95, 96)

4. De lidstaat waarvan een rechterlijke instantie waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep heeft nagelaten zich volgens de procedure van artikel 267, derde alinea, VWEU, tot het Hof te wenden om vast te stellen of, bij de berekening van de teruggaaf van de roerende voorheffing die door een ingezeten vennootschap is betaald over de uitkering van dividend dat via een niet-ingezeten dochteronderneming door een niet-ingezeten vennootschap is gestort, moest worden geweigerd rekening te houden met de belasting die deze tweede vennootschap heeft betaald over de winst waaruit dit dividend is uitgekeerd, terwijl de uitlegging die hij in zijn rechtspraak aan de bepalingen van het Unierecht heeft gegeven niet zo evident was dat er redelijkerwijze geen ruimte voor twijfel bestond, komt de verplichtingen die op hem rusten krachtens artikel 267, derde alinea, VWEU niet na.

In dit verband moet bij de vraag of een dergelijk geval zich voordoet, rekening worden gehouden met de eigen kenmerken van het Unierecht, de bijzondere moeilijkheden bij de uitlegging ervan en het gevaar van uiteenlopende rechtspraak binnen de Europese Unie. Een door een nationale rechter gekozen oplossing die is gebaseerd op een uitlegging van de bepalingen van het Unierecht die strijdig is met de uitlegging van die bepaling in het kader van een niet-nakomingsprocedure, impliceert dat niet kan worden uitgesloten dat op het moment van de uitspraak van de nationale rechterlijke instantie redelijkerwijze ruimte was voor twijfel over deze uitlegging. Wanneer op grond van deze beoordeling kan worden vastgesteld dat een dergelijke twijfel bestaat, staat het aan de rechterlijke

instantie waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep, om het Hof te verzoeken om een beslissing teneinde het gevaar voor een onjuiste uitlegging van het Unierecht af te wenden.

(zie punten 110, 112-114, dictum 2)